

Dure voorzieningen voor kleine opleidingen **Onderwijs** heeft *sector nodig*

Helicon sluit Deurne. Wat veertig jaar lang dé plek was waar je naar toe moest voor een paardenopleiding, is niet meer. Het aoc kon in zijn eentje de stijgende kosten niet meer dragen. ‘Welke opleiding volgt?’, luidde een tweet kort nadat het besluit over de sluiting van NHB bekend werd. Groene opleidingen die relatief dure voorzieningen vergen, kunnen alleen als het bedrijfsleven ook een duit in het zakje doet.

Het aantal leerlingen in Deurne daalde al enkele jaren flink, met name voor de opleiding paardensport. Doordat Deurne decentraal in het land ligt? Doordat leerlingen overal in het land zo’n opleiding kunnen volgen? Omdat een deel van de kosten op de leerlingen verhaald werd en de opleiding dus duur was? “Het is een complex aan factoren”, zegt Ab Groen, voorzitter van het college van bestuur (cvb) van Helicon Opleidingen. In elk geval moest er elk jaar een half

miljoen euro extra richting Deurne. De overheid heeft in 2012 nog eenmalig bijgesprongen, het heeft het tij niet gekeerd. Ook is de school in gesprek geweest met de gemeente en een particuliere koper. Het heeft niet geholpen.

Oplopende kosten

“Het meerjarenperspectief was dat van te hoge kosten tegen te lage inkomsten”, zegt Groen. Behalve het teruglopen van het aantal leerlingen, staan de scholen ook nog de verkorting en intensivering van de opleidingen te wachten en het wegvallen van de gelden voor praktijkleren per 2016. Door het verkorten van de opleidingen krijgen scholen minder geld per leerling, door het intensiveren van de opleidingen zijn scholen meer geld per leerling per jaar kwijt. Oplopende kosten dus. Het perspectief zou zijn dat het tekort vanaf 2014 op zou lopen tot zo’n één miljoen euro per jaar. Tot nu toe werd een deel van de kosten betaald uit de opbrengsten van de bedrijfsopleidingen

Oplopende kosten dwingen Helicon NHB Deurne te sluiten

bij Helicon. Maar ook daar loopt het aantal deelnemers door de crisis snel sterk terug. Kortom, het bestuur van Helicon kon maar één ding doen met Deurne: stoppen.

Nieuw elan

Maar heeft het hippische bedrijfsleven dan geen belang bij Deurne? Groen heeft zich, sinds hij een maand of tien geleden voorzitter van het cvb werd, intensief bezig gehouden met de toekomst van het hippisch onderwijs. Hij zat in de onderwijscommissie van de Sectorraad Paarden, voor Deurne en voor het hele paardenonderwijs. “Er is de afgelopen tien tot vijftien jaar heel veel overleg geweest tussen onderwijs en bedrijfsleven,” zegt hij, “maar dat heeft niet geleid tot substantiële ondersteuning vanuit de sector.”

Het is nu de hoogste tijd dat onderwijs en de sector samen stappen zetten, vindt hij. “Behalve Deurne spelen er meer zaken die nieuw elan moeten brengen in het overleg tussen onderwijs en bedrijfsleven.” Aoc-bestuurders moeten één lijn trekken en vanuit de inhoud met oplossingsrichtingen komen. Vervolgens zullen onderwijs en de sector aan tafel moeten gaan zitten om

vast te stellen: wat wil de sector en wat wil het onderwijs? “Het vraagt nu verantwoordelijkheid vanuit het onderwijs en vanuit het bedrijfsleven in de Sectorraad Paarden. Er zal ondersteuning moeten komen vanuit Aequor in de vertaling in de dossiers. Daar moeten afspraken uit komen over de bekostiging vanuit het onderwijs, de sector en Den Haag.” Helicon wil weer vooruit kijken.

Waardoor lukt het andere groene onderwijsinstellingen wél om opleidingen met dure voorzieningen in de benen te houden? En is het nog wel verantwoord om te investeren in deze faciliteiten? Steun vanuit de sector is cruciaal, zo blijkt uit de reactie van een drietal bestuurders. ▶

Doordat de leerlingen in Barneveld de dieren zelf verzorgen, blijven de exploitatiekosten beperkt

DIERVERZORGING IN BARNEVELD

Groenhorst heeft flink geïnvesteerd in een campus in Barneveld. Volgens Bastiaan Pellikaan, bestuursvoorzitter Aeres (waar Groenhorst onderdeel van is) kan dat uit omdat de exploitatiekosten beperkt blijven nu alle dierverblijven op het schoolterrein liggen. De verzorging van de dieren is opgenomen in het leerprogramma van de leerlingen. Daarvoor had de school een aparte boerderij met aparte verzorgers, dat was veel duurder. Een mogelijk risico omdat de overheid uit doelmatigheidsoverweging financiering van de opleiding Dierverzorging mogelijk zal stoppen, ziet Pellikaan niet. “Wij kunnen namelijk aantonen dat onze leerlingen net zo makkelijk een baan in de sector en op niveau vinden als bij andere opleidingen.” Aeresgroep heeft en had meer dure voorzieningen. De varkens- en pluimveeafdelingen van PTC+ (ook onderdeel van Aeres) moesten sluiten. Volgens Pellikaan komt dat omdat daar het onderwijs voorop stond. “Het lukt alleen als je zo’n voorziening runt als een normaal bedrijf. Zoals de Aeres-schoolboerderij in Dronten. Als we de kwartaalexplotatie van deze boerderij bekijken, dan hebben we het eerst over het bouwplan, de melkopbrengst en de exploitatie en dan pas over het onderwijs. In die volgorde.” Voor de dure trekkers in de hal van PTC+ in Ede, ligt het anders. “Die zijn allemaal geleverd door bedrijven. Zij hebben er belang bij dat hun monteurs getraind worden met behulp van de nieuwste machines. Aeres groep zou nog niet één van die machines zelf kunnen betalen.”

Het Clusius Lab in Hoorn biedt plaats voor studenten van de opleiding groene analist, een samenwerking tussen Clusius College en ROC Nova

CLUSIUS LAB IN HOORN

De oude kas in Hoorn was niet meer geschikt om het groeiend aantal leerlingen plantenteelt te laten doen wat moderne plantentelers moeten doen. Het enkel glas zorgde bovendien voor hoge exploitatiekosten. Studenten gingen een tijdje naar de Kassenklas in Zwaagdijk, 15 kilometer verderop. Lastig te organiseren en het kostte veel kilometers en tijd. Dus koos Clusius College voor nieuwbouw in Hoorn. Sinds oktober staat daar het Clusius Lab. Een kas met dichte wanden, dubbel glas, 4,5 meter goothoogte en een ontvangstruimte voor honderd personen. Dat kon omdat er nog een investeringssubsidie lag voor een nieuwe kas. Bij deze duurzaam gebouwde kas blijven de exploitatiekosten binnen de perken en het bedrijfsleven sponsort voorzieningen, geeft korting op materialen en verzorgt gastdocentschappen. Bovendien geven bedrijven opdrachten voor proefnemingen.

“Het kan omdat de partijen elkaar goed op de hoogte houden en gericht zijn op samenwerking. Het opwekken van interesse bij jonge mensen voor de sector is het gemeenschappelijk belang”, zegt Gerard Oud, lid van het cvb. “Door korte lijnen te hebben met bedrijfsleven en provincie, door

actief in je netwerk te investeren. Wij zoeken de plekken op waar interessante dingen gebeuren, tonen leerlingen de nieuwste innovaties. Daar hebben we het bedrijfsleven hard bij nodig.” Die samenwerking met het bedrijfsleven gebeurt nu al met Seed Valley, Greenport NHN en in het Centrum voor Innovatief Vakmanschap Tuinbouw & Uitgangsmaterialen waarvan het ClusiusLab een van de fysieke meeting points is.

VOEDING OP NORDWIN COLLEGE

Het zwaartepunt rondom melkveehouderij en zuivel ligt in Friesland. Onderwijs, bedrijfsleven en noordelijke provincies werken samen in het programma Dairy Chain om die positie nog te versterken en het aantal leerlingen en studenten te laten groeien. Dairy Chain betreft de hele zuivelketen: van gras tot glas. Leeuwarden is daarvoor de onderwijsstad. Bij Van Hall Larenstein lukt die groei van studenten al aardig en ook bij Nordwin College is er sprake van een stijgende lijn. Campagnes van het bedrijfsleven, de vernieuwing van de bestaande voedingshal bij Nordwin College en investeringen in kennisopbouw van de docenten moeten meer leerlingen naar het mbo gaan trekken. De modernisering en uitbreiding van de voedingshal is een samenwerking met Van Hall Larenstein, het bedrijfsleven en de provincie. De hal wordt door bedrijfsleven en provincie betaald. Anders zou het niet uitkunnen. Behalve de leerlingen en studenten zullen ook externe partijen de hal in de stille uren gaan gebruiken.

Ton Stierhout, voorzitter van het cvb van Nordwin College, heeft er alle vertrouwen in dat alle investeringen financieel uit kunnen en voor groei van het studentenaantal zullen zorgen. “De situatie is heel anders dan bij paardensport in Deurne.” Niet alleen is de bijdrage vanuit de sector merkbaar aanwezig, ook de samenwerking met andere aoc's loopt goed als het om zuivel- en voedingsopleidingen gaat. “Samen met Helicon en AOC Oost hebben we recent een bedrijfsopleiding voor FrieslandCampina ontwikkeld. Vanuit dit samenwerkingsverband kunnen we op termijn wellicht nog meer voedingsbedrijven een interessant aanbod doen.” ■

Het bedrijfsleven en de provincie financieren de nieuwe voedingshal in Leeuwarden